

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și SIBIU și al Episcopilor CLUJ și ORADEA

Abonamentul

pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500. Autorități și străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

CAUZA PĂCII ESTE ÎN MÂINILE POPOARELOR

Publicăm, pentru importanța lui deosebită și ecoul ce l-a avut în toată lumea, interviul acordat de I. V. Stalin corespondentului ziarului „Pravda”.

ÎNTREBARE: Cum apreciați Dvs. ultima declarație a premierului englez Attlee în Camera Comunelor, că după terminarea războiului Uniunea Sovietică nu a dezarmat, adică nu a demobilizat trupele sale, că de atunci Uniunea Sovietică sporește tot mai mult forțele sale armate?

RĂSPUNS: Apreciez această declarație a premierului Attlee ca o calomnie împotriva Uniunii Sovietice.

Lumea întreagă știe că Uniunea Sovietică a demobilizat după război trupele sale. După cum se știe, demobilizarea a fost efectuată în trei etape: prima și a doua etapă — în cursul anului 1945, iar a treia etapă — din Mai până în Septembrie 1946. În afară de aceasta, în anii 1946-1947 a fost efectuată demobilizarea contingentelor mai vechi din efectivele Armatei Sovietice, iar la începutul anului 1948 a fost demobilizat restul contingentelor vechi.

Acestea sunt faptele cunoscute tuturor.

Dacă premierul Attlee s'ar pricepe în științele financiare sau economice, el ar înțelege fără greutate că nici un Stat, inclusiv Statul Sovietic, nu poate să desfășoare în toată amploarea sa industria civilă, să înceapă mari construcții de felul stațiilor hidroelectrice de pe Volga, Nipru, Amu Daria, care necesită cheltuieli bugetare de zeci de miliarde, să continue o politică de reducere sistematică a prețurilor la mărfurile de larg consum, care de asemenea necesită cheltuieli bugetare de zeci de miliarde, să investească sute de miliarde în opera de refacere a economiei naționale distruse de ocupații germani, și totodată, concomitent cu aceasta, să-și sporească forțele sale armate, să desvolte industria de război. Nu este greu de înțeles că o astfel de politică nehibzuită ar duce la falimentul Statului. Premierul Attlee ar trebui să știe din propria sa experiență, cât și din experiența U.S.A., că sporirea forțelor armate ale unei țări și cursa înarmărilor duc la desvoltarea industriei de război, la reducerea industriei civile, la oprirea marilor construcții civile, la mărirea impozitelor, la urcarea prețurilor mărfurilor de larg consum. Se înțelege că dacă Uniunea Sovietică nu reduce, ci dimpotrivă extinde industria civilă, nu restrânge, ci dimpotrivă desfășoară construirea de noi și grandioase stațiuni hidroelectrice și sisteme de irigare, nu încetează, ci dimpotrivă continuă politica de reducere a prețurilor, ea nu poate concomitent să extindă industria de război și să sporească forțele sale armate, fără riscul de-a ajunge în stare de faliment.

Și dacă în ciuda tuturor acestor fapte și

considerente științifice, premierul Attlee consideră totuși posibil să calomnieze față de Uniunea Sovietică și politica ei de pace, aceasta se poate explica doar prin faptul că, prin calomnierea Uniunii Sovietice el crede că va putea justifica cursa înarmărilor din Anglia, înfăptuită în prezent de guvernul laburist.

Premierul Attlee are nevoie de minciunile despre Uniunea Sovietică, el are nevoie să înfățișeze politica de pace a Uniunii Sovietice drept agresivă, iar politica agresivă a guvernului englez drept o politică de pace, pentru a induce în eroare poporul englez, pentru a-i impune această minciună despre U.R.S.S. și a-l atrage astfel prin înșelăciune într'un nou război mondial, organizat de cercurile guvernante ale Statelor Unite ale Americii.

Premierul Attlee se dă drept un partizan al păcii.

Dar dacă el este într'adevăr pentru pace, de ce a respins propunerea Uniunii Sovietice în Organizația Națiunilor Unite cu privire la încheierea imediată a unui Pact al Păcii între Uniunea Sovietică, Anglia, Statele Unite ale Americii, China și Franța?

Dacă el este într'adevăr pentru pace, de ce a respins propunerile Uniunii Sovietice de a se trece imediat la reducerea înarmărilor, de a se interzice imediat arma atomică?

Dacă el este într'adevăr pentru pace, de ce persecută pe partizanii apărării păcii, de ce a interzis Congresul Partizanilor Păcii în Anglia? Oare campania pentru apărarea păcii poate amenința securitatea Angliei?

Este limpede că premierul Attlee nu este pentru menținerea păcii, ci pentru deslănțuirea unui nou război mondial de agresiune.

ÎNTREBARE: Ce credeți despre intervenția în Coreea, cum se poate ea termina?

RĂSPUNS: Dacă Anglia și Statele Unite ale Americii vor respinge definitiv propunerile de pace ale guvernului popular al Chinei, războiul din Coreea se poate termina numai prin înfrângerea intervenționiștilor.

ÎNTREBARE: De ce? Oare generalii și ofițerii americani și englezi sunt inferiori celor chinezi și coreeni?

RĂSPUNS: Nu. Nu sunt inferiori. Generalii și ofițerii americani și englezi nu sunt câtuși de puțin inferiori generalilor și ofițerilor oricărei alte țări. În ce privește pe soldații U.S.A. și Angliei, în războiul împotriva Germaniei hitleriste și Japoniei militariste, ei s'au prezentat, după cum se știe, cât se poate de bine. Care este explicația? Explicația constă în aceea că războiul împotriva Coreei și Chinei soldații îl consideră nejust, în

(Continuare în pag. 2-a)

Tradiție cultică ortodoxă

Unul din factorii bisericești și populari esențiali, care au contribuit ca unificarea să se împlinescă ușor — odată ce condițiile sociale favorabile au fost date — și care contribuie la consolidarea acestei unificări este — după cum am amintit în Nr. trecut al „Telegrafului Român” — tradiția bisericească unitară.

Doar cu această condiție au acceptat „uniația” la 1698, ca toată legea să stea pe loc, nimic să nu se schimbe, nici slujbele, nici calendarul, nici posturile. De aceea pe bună dreptate poporul numea mai târziu uniația ca un act „pitulat”, pentru că poporul nici nu a știut că și-a schimbat legea. Căci pentru poporul credincios „legea” este în primul rând cultul, călindarul, posturile și alte datine bisericești. Și preoțimea ținea ca și poporul la „legea” aceasta. Astfel poporul și clerul greco-catolic au păstrat neschimbată legea ortodoxă, pe care au moștenit-o din strămoși și prin care ei făceau parte integrantă din marea comunitate ortodoxă a poporului român dreptcredincios. Apartenența de Roma era pur formală, iar apartenența de Ortodoxia românească era esențială. O frântură ortodoxă sub jurisdicție papală, aceasta era uniația. O frântură ortodoxă, care dorea mereu să se întoarcă sub vechia oblăduire a Bisericii Ortodoxe Române. Acesta era rezultatul firesc al unității „legii”: refacerea unității bisericești în Ardeal. Și dacă cu toate acestea uniația a dăinuit 250 de ani, faptul acesta are cauze pur politice, nu de altă natură.

Cum puteai menține desbinarea, când poporul credincios constata că în amândouă stranele se slujește aceeași Sf. Liturghie, aceeași Vecernie, aceeași Utrenie, se citește aceleași Acatiste și Paraclise, se fac aceleași slujbe, din același Molitvelnic, sunt aceleași sfinte Taine și aceleași datine creștinești? „Legea” era una — numai autoritatea administrativ-bisericească deosebită. De aceea credincioșii nici nu simțeau vreo dificultate în frecventarea unei biserici sau a celeilalte, în chemarea unui preot sau a celuilalt și de aceea acum preoții ortodocși au putut sluji în parohii revenite și slujesc fără ca poporul credincios să constate vreo deosebire și preoți reveniți pot sluji și slujesc în parohii vechi-ortodoxe, ca și când ar fi fost mereu ortodocși. În fond nu există parohii vechi-ortodoxe și parohii revenite, preoți vechi-ortodocși și preoți reveniți, ci toți preoții și toate parohiile sunt ortodoxe, căci în toate și toți a stăpânit și stăpânește aceeași tradiție ortodoxă, care este tradiția unitară a popa-

(Continuare în pag. 2-a)

Cauza păcii...

(Urmare din pag. 1-a)

timp ce războiul împotriva Germaniei hitleriste și Japoniei militariste ei l-au considerat pe de-a-tregul just. Fapt este, că acest război este extrem de nepopular în rândurile soldaților americani și englezi.

Într-adevăr, este greu să convingi pe soldați că China, care nu amenință nici Anglia nici America și căreia americanii i-au cotopt insula Taiwan, este agresoare, iar Statele Unite ale Americii, care au cotopt insula Taiwan și au adus trupele lor chiar la granițele Chinei, sunt partea care se apără. Este greu să convingi pe soldați că Statele Unite ale Americii au dreptul să-și apere securitatea pe teritoriul Coreei și la granițele Chinei, în timp ce China și Coreea nu au dreptul să-și apere securitatea pe propriul lor teritoriu sau la granițele statului lor. De aici nepopularitatea războiului în rândurile soldaților anglo-americani.

Se înțelege că cei mai experimentați generali și ofițeri pot fi înfrânți dacă soldații consideră profund nejust războiul ce le-a fost impus și dacă din această cauză ei își fac datoria pe front, formal, fără credință în dreptatea misiunii lor, fără însuflețire.

ÎNTREBARE: Cum apreciați Dvs. hotărârea Organizației Națiunilor Unite (O.N.U.) prin care Republica Populară Chineză este declarată agresoare?

RĂSPUNS: O apreciez ca o hotărâre rușinoasă. Într-adevăr trebuie să pierzi ultimele rămășițe de conștiință, pentru a afirma că Statele Unite ale Americii care au cotopt insula Taiwan, teritoriu chinez, și care au invadat Coreea până la granițele Chinei, sunt partea care se apără, iar Republica Populară Chineză, care își apără granițele și care se străduiește să redobândească insula Taiwan cotoptă de americani, este agresoare.

Organizația Națiunilor Unite, creată ca reacție la menținerea păcii, este transformată într-un instrument de război, într-un mijloc de declanșare a unui nou război mondial. Nucleul agresor din O.N.U. îl formează cele zece țări membre ale pactului agresiv al Atlanticului de Nord (U.S.A., Anglia, Franța, Canada, Belgia, Olanda, Luxemburg, Danemarca, Norvegia, Islanda) și 20 de țări din America Latină (Argentina, Brazilia, Bolivia, Chili, Columbia, Costa Rica, Cuba, Republica Dominicană, Ecuador, Salvador, Guatemala, Haiti, Honduras, Mexic, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela). Tocmai reprezentanții acestor țări hotărâsc acum la O.N.U. soarta războiului și a păcii. Tocmai ei au făcut să se adopte la O.N.U. hotărârea rușinoasă cu privire la agresivitatea Republicii Populare Chineze.

Este caracteristic pentru actualele rânduri la O.N.U. faptul că de pildă mica Republică Dominicană din America, care abia numără 2 milioane de locuitori, are acum la O.N.U. aceeași greutate ca India, și o greutate mult mai mare decât Republica Populară Chineză lipsită de dreptul de vot la O.N.U.

Astfel, devenind un instrument al unui război de agresiune, O.N.U. încetează totodată de a mai fi o organizație mondială a unor națiuni egale în drepturi. De fapt O.N.U. este acum nu atât o organizație mondială, cât o organizație pentru americani, care acționează în interesul agresorilor americani. Nu numai Statele-Unite ale Americii și Canada caută să declanșeze un nou război, dar pe această cale se află și 20 de țări din America Latină, ai căror moșieri și negustori sunt însetați de un nou război undeva în Europa sau Asia, pentru a vinde țărilor beligerante mărfuri la prețuri excesiv de ridicate și pentru a câștiga milioane de pe urma acestei afaceri sângeroase. Nu este pentru nimeni un secret faptul că cei 20 reprezentanți a 20 de țări din

America Latină formează acum armata cea mai încheșată și mai docilă a Statelor Unite ale Americii la O. N. U.

Organizația Națiunilor Unite apucă astfel drumul lipsit de glorie al Ligii Națiunilor. Prin aceasta, ea îngroapă autoritatea sa morală și se condamnă la destrămare.

ÎNTREBARE: Considerați un nou război mondial, inevitabil?

RĂSPUNS: Nu. Cel puțin în momentul de față, el nu poate fi considerat inevitabil.

Desigur, în Statele Unite ale Americii, în Anglia, ca și în Franța, există forțe agresive care doresc un nou război. Ele au nevoie de un război pentru a obține supraprofituri, pentru a jefui alte țări. Aceștia sunt miliardarii și milionarii care văd în război o afacere rentabilă, aducătoare de profituri uriașe.

Ele, aceste forțe agresive, țin în mâinile lor guvernele reacționare și le dirijează. În același timp, ele se tem însă de popoarele lor, care nu doresc un nou război și sunt pentru menținerea păcii. De aceea ele se străduiesc să folosească guvernele reacționare pentru a prinde în mreaja minciunii popoarele lor, pentru a le înșela și pentru a înfățișa noul război ca defensiv, iar politica de pace a țărilor iubitoare de pace, drept agresivă. Ei caută să înșele popoarele lor, pentru a le impune planurile lor agresive și pentru a le atrage într'un nou război.

Tocmai de aceea le este frică de campania pentru apărarea păcii, pentru că se tem că ea poate demasca intențiile agresive ale guvernelor reacționare.

Tocmai de aceea ei au făcut să cadă propunerile Uniunii Sovietice de încheiere a unui Pact al Păcii, de reducere a înarmărilor, de interzicere a armei atomice, temându-se că adoptarea acestor propuneri va submina măsurile agresive ale guvernelor reacționare și va face inutilă cursa înarmărilor.

Cum se va termina această luptă între forțele agresive și cele iubitoare de pace?

Pacea va fi menținută și consolidată, dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menținerii păcii și o vor apăra până la capăt. Războiul poate deveni inevitabil, dacă ațățătorii la război vor reuși să prindă în mreaja minciunii masele populare, să le înșele și să le atragă într'un nou război mondial.

De aceea larga campanie pentru menținerea păcii, ca mijloc de demascare a mașinațiunilor criminale ale ațățătorilor la război, are acum o importanță primordială.

În ce privește Uniunea Sovietică, ea va duce și de acum înainte, cu fermitate, politica de preîntâmpinare a războiului și de menținere a păcii.

Nr. 985/1951.

COMUNICAT

către toate Oficiile protopopești, parohiale și mănăstirești din Arhiepiscopia ort. română de Alba-Iulia și Sibiu

Vă aducem la cunoștință instrucțiunile Nr. 1717/1951, ale Ministerului Finanțelor, cu privire la aplicarea hotărârilor Consiliului de Miniștri Nr. 1122/1950 publicată de noi sub Nr. 7867/1950 în Telegraful Român Nr. 43—52 din 1950.

Diurnele prevăzute în H. C. M. 1122/1950 se reduc la 50% pentru deplasări în cadrul raionului de reședință, la 60% pentru deplasările în cadrul regiunii de reședință și se vor ridica integrale numai în cazul deplasărilor în afară de regiunea de reședință.

Ordinele de serviciu se vor elibera conform formularului tip dela Sfaturile Populare.

Dispozițiunile acestea se vor aplica cu data de 10 Februarie 1951.

Sibiu, la 14 Februarie 1951.

Consiliul arhiepiscopesc

Tradiție cultică ortodoxă

(Urmare din pag. 1)

rului român dreptcredincios dealungul veacurilor.

Numirile acestea: vechi-ortodox și revenit, au caracter pur administrativ. Ele nu privesc fondul însuși, care nu s'a înstreinat niciodată de matca Ortodoxiei ca să aibă nevoie să revină de unde a plecat. Înstreinarea a fost administrativă și revenirea este deci tot administrativă. Din punct de vedere al „legii” greco-catolice au rămas ortodocși și acum continuă să trăiască pe linia acestei tradiții ortodoxe, de astădată nu în izolare, ci împreună cu toți frații lor dreptcredincioși.

Deci misiunea tuturor preoților, căntăreților și credincioșilor este să păstreze comoara acestei tradiții strămoșești, s'o cultive, s'o întărească și s'o fructifice. Dar dacă într'ansa s'au strecurat unele elemente streine, nepotrivite, să le înlăture, ca puritatea și frumusețea tradiției noastre bisericesti să iasă în lumină. Misiunea aceasta de a veghea la puritatea și frumusețea tradiției ortodoxe o au toți preoții și toți credincioșii, și din parohiile vechi-ortodoxe și din cele revenite, căci și aici și acolo se pot ivi elemente nepotrivite cu această tradiție.

Pe de altă parte tradiția ortodoxă cultică trebuie păstrată mereu vie în conștiința credincioșilor, ca să fie un permanent izvor de înviore a duhovnicească a lor. Căci tradiția nu este tot una cu apele moarte ce stau pe loc, ci este viață, apa vie a Duhului Sfânt, care se revărsă neconținut proaspăt, deși merge pe aceleași făgașuri. Oricât s'ar părea că preotul „slujbelnic” aparține trecutului, pentru ca să fie înlocuit cu preotul-cărturar și predicator, tot cultul stă în centrul vieții spirituale creștinești. Fără nici o îndoială preotul-cărturar și predicator și activ în domeniul social este preotul care corespunde nevoilor vremii de azi, totuși nu trebuie să uităm că și acest preot primește aureola preoției — ceea ce este esențial — prin cult. În Biserica Ortodoxă niciodată locul central nu-l va ocupa decât cultul. Predica are valoare încadrată în cult. Cateheza lămurește doctrina și pregătește sufletul pentru o trăire cultică mai luminată. De unde importanța centrală a cultului? Pentru că cultul este învelișul sensibil, prin care Dumnezeu se comunică credincioșilor, Hristos se împărtășește celor ce cred într'ansul. Cultul este „cerul pe pământ”, el coboară pe Dumnezeu la om și urcă sufletul credincios la cer. În cult avem trăirea cea mai intensă și mai directă a prezenței lui Dumnezeu și a comuniunii cu El. De aceea el stă în centrul trăirii religioase.

Cultul ortodox este realism transcendent în forme sensibile. Prin el Dumnezeu este o realitate vie, nemijlocită pentru fiecare credincios. Prin el lumea spirituală nu mai este o abstracție vagă, ci o realitate puternică. Prin el harul divin e trăit ca o energie divină, care purifică, înalță, luminează, întărește, mângăie, desăvârșește. Prin el sufletul este răpit în lumea veșniciei și se simte înfrățit cu sfinții și îngerii. Cultul este inima oricărei religiozități autentice. Prin el cresc creștinii cu adevărat fierbinți pentru Hristos.

În această importanță ce se acordă cultului în Ortodoxie se păstrează o trăsătură primar-creștină. Primii creștini sorbeau entuziasmul credinței din împărtășirea cultică cu Hristos: ei făceau „frângerea pâinii” în fiecare zi. Iar în perioada martirică știm câtă grijă avea Biserica să tri-

mită Sf. Taine dela Liturghie și celor în suferință: acesta era darul cel mai mare după care se doră inima lor și care le aprindea sufletul. Și până azi cultul a rămas în centru. Că lucrarea de răscolire a sentimentului religios în poporul dreptcredincios și de desăvârșire a lui trebuie să se bazeze pe cult și astăzi, o dovedește experiența atâtor și atâtor preoți „slujbelnici”. Natural nu a acelora pentru care cultul e o formă sau un prilej de a-și arăta talentele, sau servește alte scopuri lăturale, ci a acelora pentru care relația personală, vie cu Hristos prin cult este o necesitate sufletească, a acelora care simt feroșirea de-a sta de vorbă prin cult cu Dumnezeu, a acelora care slujesc cu desăvârșire evlavie, pentru că își prostern toată ființa în fața lui Dumnezeu. Acești preoți, pentru care cultul este izvor de viață spirituală, rezervor nesecat de puteri divine, simt nevoia să slujească zilnic și reușesc să pună în mișcare și să aprindă și sufletul poporului credincios pentru cultul ortodox. În fiecare seară și în fiecare dimineață — la ore potrivite — clopotul bisericii tremură prelung peste sat chemarea cerului. Credincioșii știu că preotul este la rugăciune. Se opresc din truda zilei, își fac sfânta cruce și simt în suflet mângâierea ocrotirilor divine. Cei ce vor se grăbesc spre biserică, unde ascultă și cântă cântările stranei, își împreună ruga lor cu rugăciunea preotului și ascultă cuvântul scurt de zidire sufletească, pe care-l rostiește regulat preotul. Cu vremea învață și cântările bisericesti. Dimineața intră în biserică înainte de-a pleca la muncă, își umple sufletul de lumina altarului sfânt și pleacă la muncă cu altă bucurie și alt curaj în suflet. Seara, când se întoarce dela muncă, adastă la aceeași fântână de apă vie, ca să-și astâmpere setea duhului, să mulțumească Domnului pentru toate câte i-a dat lui în ziua aceea, și în lumina cea de seară să simtă lumina lină a sfintei măriiri a Tatălui ceresc și să plece spre odihna de noaptea cu inima luminată de aurora veșniciei. Astfel sfintele slujbe devin parte integrantă din viața preotului, din viața credincioșilor, prin ele se hrănesc sufletele cu pâinea cea cerească, prin ele viața întreagă a credincioșilor primește alt sens, altă putere, altă lumină, altă bucurie. Așa sufletele credincioase își adâncesc, își intensifică religiozitatea, îl simt pe Hristos tot mai viu, simt puterea lui Dumnezeu sălășluindu-se în ele, și se alipesc cu o dragoste negrăită de Biserică și de toate darurile ei spirituale.

Credeți că acestea sunt construcții teoretice ireale? Nu. Sunt experiențe pastorale, pe care le fac mulți preoți din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre, care au reușit astfel să aibă biserica plină cu credincioși fervenți nu numai la Sf. Liturghie, ci și la Utrenie, la Vecernie, la Miezonoplică, la Acatiste etc. Recent îmi spunea un preot (vechi-ortodox) că, împreună cu ceilalți preoți (reveniți), au slujit în fiecare seară o săptămână întreagă Vecernie și Sfântul Maslu și biserica de fiecare dată a fost neîncăpătoare. În astfel de biserici și participarea poporului credincios la cult este activă. Cântă toți credincioșii și simți cum trece prin toți fiorul aceluiaș duh, care le copleșește inima de bucurii cerești. Aici nu se mai pune problema frecvenței la biserică: biserica a devenit centrul vieții lor și o necesitate primordială. E atâta frumusețe și atâta putere în cultul ortodox, încât credinciosul care gustă din această frumusețe este cucerit pentru totdeauna.

Natural pentru aceasta credincioșii tre-

buesc lămurii în catehizație și predică asupra sensului cultului ortodox. E imposibil ca un suflet credincios, căruia i se deschide înțelesul cultului ortodox, să nu rămână încântat de mărețiile lui.

De aceea experiența preoților „slujbelnici”, care totuși împletesc în sf. slujbe și o scurtă predică, trebuie generalizată. Cultul să devină centrul vieții preotului și credincioșilor ce-i păstorește. Căci el este mijlocul principal de răscolire a elanului religios al poporului credincios. N'avem nevoie de-a importa din Apus forme noi de cult: e destul să ne dăm seama de comorile ce le avem și să le cultivăm, să ne deschidem sufletul pentru ele. În felul acesta contribuim nu numai la adâncirea sentimentului religios, ci și la consolidarea unificării. Mai ales că în parohiile foste mixte pot slui împreună preotul vechi-ortodox cu preotul revenit, odată într'o biserică, altădată în cealaltă. Așa ei se vor înfrăți mai mult, se vor pătrunde mai mult de duhul tradiției ortodoxe și vor contopi și sufletele credincioșilor într'o unitate. Preotul care refuză de a slui cu fratele său — fie vechi-ortodox, fie revenit, — se arată mic și în fața lui Dumnezeu și în fața credincioșilor. În revărsarea de iubire divină a cultului se unesc sufletele preoților și credincioșilor și unirea lor primește pecete divină.

Tradiția cultică ortodoxă nu este numai substratul comun, temelie unificării noastre bisericesti, ea este și forța dinamizatoare a ei, forța prin care unificarea se intensifică și sufletele se contopesc.

De aceea una din misiunile principale ale preoției noastre este aceasta: a trăi în duhul tradiției cultice ortodoxe și a antrena întreg poporul dreptcredincios în această trăire de o frumusețe și intensitate deosebită. Ca astfel puterea lui Dumnezeu să se reverse în fiecare zi peste sufletele credincioase și toți să se simtă membre ale aceluiaș organism spiritual, Biserica Ortodoxă Română, al cărui duh de viață dătător pulsează cu putere în cultul ei.

M. N.

† Preotul GHEORGHE FELEA

Preotul Gheorghe Felea din Ciuruleasa prot. Abrud, s'a stins din viață, Luni 8 Ianuarie a. c., în vârstă de 74 ani.

Cu răposatul trece în lumea veșniciei cel de al treilea Felea, care laolaltă au slujit cu vrednicie și fără întrerupere timp de 150 ani la acelaș altar.

Bunicul său Simeon Felea a slujit 54 ani dela 1793—1847; tatăl său Gheorghe Felea 53 ani dela 1847—1900; iar răposatul 43 ani dela 1900—1943, când din cauză de boală s'a pensionat.

Miercuri 10 Ianuarie s'a săvârșit serviciul funebral la care au oficiat 9 preoți, iar sicriul fiind înconjurat, pe lângă mulțimea credincioșilor, de cei cinci copii ai săi dintre care unul preot.

Prima cuvântare a fost rostită de Protopopul Trifon Iosif-Abrud, care prin cuvinte sincere și calde face o frumoasă caracterizare a însușirilor sufletești ale răposatului.

Preotul Păslaru Virgil, paroh în Ciuruleasa, a adus omagiile C. S. în numele enoriașilor.

Un veac și jumătate cei trei Felești au muncit cu stăruința unei albine, pentru binele public, iar răposatul a iubit munca lipsită de șgomot și de vanitatea reclamei.

Actul înmormântării a fost un prilej de manifestație sinceră și impozantă a regretelor tuturor ce l-au cunoscut.

Fie-i țărâna ușoară și memoria în vece binecuvântată!

Pr. V. P.

Gânduri de pietate

Acei care în clipe de reculegere sufletească își pleacă genunchii în rugăciuni cucernice, pe lespede bisericii catedrale din Oradea, poate că în concentrarea lor adâncă nici nu-și aduc aminte de cei de sub lespede, de cavoul acelor etitoni, al căror nume îl pomenim întotdeauna cu recunoștință și pietate, Mihai Cristoff, Mihai Püspöki, și alți membri ai familiei Mihai Marzak care își dorm acolo somnul de veci.

Acolo a fost așezat spre vecinică odihnă cu cincisprezece ani în urmă și vlădica Roman Ciorogariu, ca să fie nedespărțit de noi și cu sufletul permanent în mijlocul nostru.

Amintirile readuc în fața ochilor noștri sufletești, într'o cât mai strălucitoare aureolă, figura de patriarh, tribun și mare luptător pentru cauza și drepturile poporului dreptcredincios, a episcopului Roman Ciorogariu.

El, pe care destinul l-a rânduit să fie primul episcop al reînființatei episcopii de Oradea și care a urcat scaunul arhieresc, purtând pe umerii povara a 68 ani, dela începutul activității sale ca episcop, a înscris pagini de nedescrisă frumusețe în istoria Bisericii bihorene.

Greutăți de ordin material, cu care a trebuit să lupte, în perioada de organizare a eparhiei nou înființată, nu l-a descurajat mai ales că știa, că dacă resursele materiale ale ortodoxiei din Bihor sunt slabe, va putea face cu efect apel la resursele spirituale inepuizabile ale sufletului bihorean.

Lui i-a fost dat să readuca la viață, cu concursul factorilor competenți, o episcopie care timp de 214 ani, datorită vitregiei vremurilor fusese desființată.

El, care cunoscuse sufletul Bihorului, din contactul spiritual pe care l-a avut cu el, prin intermediul atâtor generații de preoți și învățați care trecuseră pe sub mâna lui de profesor, vreme de 40 ani, nu s'a îndoit cătuși de puțin că cu concursul celor pe care i-a crescut, va putea să reinvioreze viața spirituală a ortodoxiei bihorene.

Ultimul capitol al vieții sale a fost închinat în slujba promovării intereselor spirituale și românești ale acestui colț de țară cu aceeași convingere, cu care în plină vigoare a tinereții, sub regimul absolutist, cu neînfricată dârzenie prin vorbă și condeiu, apăra interesele generale ale poporului român dreptcredincios.

Episcopul Roman Ciorogariu, prin puterea personalității sale de mare cărturar și neînduplecat apărător al drepturilor poporului împilat și exploatat, a știut să adune în jurul său pe toți cei ce voiau binele poporului.

„S'a străduit să arate la bătrânețe, ceea ce a fost în tinerețe”.

Dacă forțele sale fizice nu ar fi mers în raport invers proporțional cu cele spirituale, cu mintea aceea luminată și plină de înțelepciune, desigur că alături de acel testament moral, ne-ar fi lăsat ca moștenire și mai multe instituții, decât cele pe care le-am văzut.

De acolo de sub lespede bisericii, ei reappare între noi cu sufletul și ne grăiește răspicat:

„Păziți patrimoniul spiritual al sufletului vostru — credința — iubiți-vă patria și-o ajutați și vă aduceți aminte de cei ce s'au jertfit și murit pentru țară, muncind desinteresat, pentru fericirea și prosperarea poporului”.

Și atunci când noi, care odată am fost încredințați pastorației sale, vom fi la înălțimea chemării noastre, atunci și el se va regăsi, mai liniștit în odihna fericirii cei veșnice.

Cu sufletul plin de pietate și recunoștință să ne apropiem de el și ingenunchind pe lespede care îi acopere rămășițele pământesti să rostim pentru el din suflet o rugăciune.

Această rugăciune să fie un omagiu, un gând de pietate și o lacrimă de recunoștință pe mormântul lui.

La parastasul făcut de către P. S. Sa Andrei al Aradului, pentru sufletul episcopului Roman, la 15 ani dela moartea sa, în 21 Ian. 1951, a lăcrimat o lume întreagă de credincioși.

Prot. Aurel Mușet
consil. eparhial, Oradea.

† Protopopul IOAN BÂNDA

În ziua de 14 Februarie 1951 a încetat din viață cel ce era Protopopul Ioan Bânda din Gușterița (Sibiu). Moartea lui a provocat consternare și regrete unanime. Nici astăzi, deși am luat parte la așezarea trupului său în cimitirul din Gușterița, nu ne vine totuși să credem că Ioan Bânda nu mai este printre noi. Căci viața clo-cotea în el ca un șuvoiu, iar impulsul spre activitate îl domina în fiecare clipă. Protopopul Ioan Bânda înfrunta viața cu un optimism viu, sănătos și plin de vigoare, cu o robustețe morală rar întâlnită. Tocmai de aceea nu ni-l putem închipui răpus de moarte.

Dar cine oare, din preoțimea Arhiepiscopiei noastre, ba și din alte eparhii, nu l-a cunoscut? Cine nu și aduce aminte de energia lui, de humorul lui întremător și care nu jignează pe nimeni, de autudinea lui totdeauna constructivă, de verva lui plină de spirit și vioiciune, de spontaneitatea lui în a lua o hotărâre și a-l ajuta pe fratele său? Și cine îl va putea uita pentru toate acestea și pentru altele câte a făcut în cursul vieții sale pământești?

Ioan Bânda era un preot convins și toate calitățile cu care îl împodobise Dumnezeu le-a pus mai ales în interpretarea practică a învățăturii creștine. De aceea activitatea sa pastorală l-a legat strâns de credincioși și tuturor li s'a înălțat ca un adevărat părinte.

Peste treizeci de ani a activat în slujba sf. noastre Biserici, ca preot în Roșia (Sibiu), ca secretar al Asociației Clerului, ca protopop la Baia-Mare, ca vicar al Eparhiei Maramureșului și ca preot în Gușterița. Peste tot a lăsat urme prin munca și priceperea sa, prin dărnicia sufletului său bun și larg, prin omenia sa rar întâlnită.

Fapt e, că Protopopul Ioan Bânda a trecut în lumea dreptilor și a fost însoțit în ultimul său drum pământesc, la 16 Februarie 1951, de multă lume și de adânc simțite regrete.

L-a prohodit P. S. arhieru Teodor Scorobef, înconjurat de un sobor de peste 20 preoți și diaconi, iar la prohod au luat parte mulți din ceice l-au cunoscut, familia sa și dreptcredincioșii parohiei sale, — toți depunând splendide coroane întru cinstirea memoriei sale.

Întâiul cuvânt de despărțire l-a rostit P. S. arhieru Teodor.

P. S. Sa, arătând regretele ce le lasă în urmă P. C. Protopop I. Bânda, după ce 30 de ani a luptat ca un viteaz în tranșeele vieții ca slujitor al Bisericii, plecând din mijlocul nostru abia la vârsta de 55 ani, enumeră etapele mai importante ale vieții lui: liceu, Academia teologică, preot în Roșia, Vurpăr, secretar al Asociației clerului, secția Sibiu, protopop și vicar în Maramureș, preot în Gușterița. Părintele I. Bânda, din fire și prin temperament avea înclinare spre teologia practică... A avut contact cu preoți și credincioși ai altor culte, cu care a colaborat în spirit creștinesc, fiind apreciat pentru respectul ce-l avea pentru orice om de orice neam, de orice credință. A stat în fața morții cu sufletul împăcat că a dat vieții tot ce i-a cerut: muncă fără preget, credință, jertfă și o conștiință de înaltă demnitate și vrednicie.

I. P. S. nostru Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae exprimă prin smerenia mea mulțumire plină de recunoștință vrednicului slujitor și-i împărtășește o ultimă binecuvântare arhierescă. Exprimă îndureratei familii și rudeniilor sincere condoleanțe, la care condoleanțe atașăm și regretele Consiliului arhieriscopesc.

Din partea preoțimii a vorbit P. C. Protopop Mihail Neagu, iar câte un credincios a cuvântat din partea obștei ortodoxe din Gușterița și Roșia, conturând personalitatea dispărutului.

Părinte Ioane, fie-ți somnul lin, memoria ne uitată, prospețimea de duh mereu trează între noi, hărnicia cinstită și urmata! Vecinică fie-ți pomenirea și cu dreptii! Amin!

Planul de Stat

al R. P. Române pe anul 1950

a fost îndeplinit și depășit în toate sectoarele lui. Așa s. ex.: în întreaga industrie Planul a fost împlinit în proporție de 104%, producând peste prevederile planului o însemnată cantitate de gaz-metan, minereu de fier, oțel, tractoare, motoare electrice, mobilă, hârtie, îngrășăminte chimică, țesături de lână și mătase, paste făinoase, bere, etc.; în agricultură recolta de cereale a atins față de 1949 un nivel de 160%, cea de bumbac de 340%, cea de leguminoase boabe de 127%, randamentul fiind aproape dublu la gospodăriile agricole colective față de gospodăriile individuale; planul transporturilor de mărfuri a fost îndeplinit în proporție de 109,6%, iar cel al transporturilor de călători în proporție de 122,8%; în circulația mărfurilor s'a intensificat schimbul dintre oraș și sat și s'a realizat o mai bună aprovizionare în special a centrelor muncitorești, punându-se la dispoziția populației mărfuri în valoare de 230 miliarde lei, față de 159 miliarde lei în 1949; numărul total de salariați din economia națională a crescut cu 430.000 față de anul 1949, s'a extins munca în acord (63%), întreprinderile socialiste (60%) și folosirea metodelor sovietice de lucru, ca și inovațiile; nivelul de trai al oamenilor muncii a crescut cu 13% față de 1949, făcându-se cheltuieli pentru locuințe, trimiterea la odihnă, burse pentru elevi și studenți, cărți, înființare de noi cămine culturale, posturi de radioemisiune și stațiuni de radioficare, pentru asistența medicală și sport; planul de investiții a fost realizat în proporție de 105% etc.

Aceste succese s'au obținut datorită eforturilor oamenilor muncii din țara noastră și ajutorului frățesc și multilateral al Uniunii Sovietice. Ele au creat condițiile pentru trecerea la îndeplinirea Planului de Stat pe anul 1951, primul an al Planului Cincinal.

PACE

Sub mantil albe de lumină
În flori de bucurii grădină,
Sădești nădejdi de mâine
S'aduci belșug proaspăt de pâine.

Și 'n raze blânde porți iubirea
Să crească 'n lume înfrățirea,
Un rod bogat de fericire
Să 'mparți pe 'ntreaga omenire.

Balsam în cari găsim plăcere
Sub scutul tău de mângăere,
Destramă urma de durere
Și ura spulber-o 'n tăcere.

Iar pofta aprigă de sânge
În mâna muncii sfinte 'nfrânge,
Să sune glas de sărbătoare
În anii vremii viitoare.

Sub fâlfâit de aripi sfinte
Topește lacrima ferbinte,
Și 'nchide rana sângerândă
În mângăerea ta cea blândă.

Alături noi cu tine pace
Din pieptul nostru zid vom face
Și-a tale flamuri albe 'n soare
Le-om flutura în depărtare.

Preot ȘTEFAN TASCIANU

„Ferițiți sunt făcătorii de pace,
că aceia fiii lui Dumnezeu se vor
chema“

Mat. 5, 9.

Rectificare

În „Almanahul creștin ortodox“ pe 1951 (Cluj-Sibiu-Oradea) a apărut o informație greșită, fie din greșală, fie din faptul că scriitorul respectiv era în necunoștință de cauză.

Informația arăta că „au luat hînjă trei Institute Teologice de grad Universitar: unul la București pentru Mitropolii Moldovei, Ungro-Vlahiei și Olteniei, altul la Sibiu pentru Arhiepiscopia Sibiului, al treilea la Cluj pentru Mitropolia Banatului și episcopii Clujului și Oradei“ (pag. 66).

În realitate Institutele Teologice de grad Universitar nu-și au limitată aria de acțiune asupra anumitor Mitropolii, ci își recrutează studenții din toată țara. Astfel la Sibiu sunt studenți din Mitropolia Ungro-Vlahiei, Moldovei, Olteniei, Banatului și Sibiului. La Cluj de asemenea.

În ce privește Cursurile de îndrumare misionară a preoțimii, conform regulamentului aprobat de Sf. Sinod, Institutul Teologic dela București are preoțimea din Mitropolii: Ungro-Vlahiei, Moldovei și Olteniei, Institutul Teologic dela Sibiu are preoțimea din Mitropolia Banatului și Arhiepiscopia Sibiului, iar Institutul Teologic dela Cluj are preoțimea din Episcopii Cluj și Oradea. Prin aceasta s'a realizat o repartizare echitabilă a preoților pe cele trei Institute Teologice, fără ca vreunul să fie favorizat în dauna celuilalt.

Aceasta este realitatea, care desminte într-un totul informația apărută în „Almanah“. De aceea am ținut să facem cuvenita rectificare.

† Preoteasa Maria Dan din Șoard (raionul Sighișoara), a adormit în Domnul în ziua de 27 Ian. a. c. Vrednică și blânda preoteasă pleacă dintre ai săi în numai al 56-lea an al vieții sale, după o îndelungată și grea suferință. În urma ei rămân cu sufletele cernite de durere nemângăiatul soț Preotul Ioan Dan cu fiii Cornelia și Ioan. Rămășițele pământești au fost prohodite în ziua de 30 Ian. de un sobor de 9 preoți în frunte cu Prot. Emilian Stoica din Sighișoara, care în cuvinte profund mișcătoare a arătat vrednicia răposatei și rolul „Preotesei“ în viața preotului și a credincioșilor. Hristos-Domnul, Marele Păstor, să roueze sufletele celor rămași în viață cu tărie, putere și cu alte bucurii duhovnicești și cu deosebire pe preotul Ion Dan, care rămâne să poarte crucea suferințelor după fiul său Ioan, care încă boalește, iar pe adormita preoteasă s'o odihnească cu cei aleși ai Săi. D. I.

Nr. 123/1951. Prot.

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III Bord, protopopiatul Luduș, Regiunea Mureș, cu termen de 15 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“. Beneficiile dela parohie împreună cu acest post sunt:

1. Completarea salariului.
2. Casă parohială cu toate dependențele.
3. Grădină 1 jug.
4. Stola îndatinată în parohie.

Candidații își vor înainta cererea cu actele regulamentare oficiului nostru protopopesesc împreună cu încuviințarea I. P. S. nostru Arhiepiscop și Mitropolit și cu prealabila noastră învoire se vor putea prezenta, în vreo Duminecă sau sărbătoare, în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Luduș, 14 Februarie 1951.

În înțelegere cu Consiliul parohial din Bord.

Romul Popa
protopop stavrofor